

MRL 137§ mukainen suunnittelutarveratkaisu kiinteistöllä 889-407-6-103

LUPAVLTK 17.11.2022 § 35
341/10.03.00/2022

VALMISTELIJA:

Rakennustarkastaja Janne Heikkinen p. 040 831 6068

Rakennuspaikka, rakennushanke ja maanomistus:

Rakennuspaikka sijaitsee noin 3 km etäisyydellä Utajärven keskustaajamasta Isosuon alueella. Suunniteltu rakennushanke käsittää teollisen kokoluokan maa-asenteisen aurinkovoimala-alueen. Rakennettavan aurinkovoimala-alueen pinta-ala on noin 80 ha. Kulkuyhteys aurinkovoimala-alueelle on Mustikkakankaan teollisuusalueelta.

Kaavoitustilanne:

Alueen itäosassa vähäisellä alueella on voimassa Kirkonkylän oikeusvaikutukseton osayleiskaava merkinnällä M. Muutoin ohjaavana kaavana toimii maakuntakaava.

Naapureiden kuuleminen ja lausunnot:

Hanke kuulutettiin 08.09 - 23.09.2022 välisenä aikana ja lisäksi lähimmät rajanaapurit (10kpl) kirjeitse. Huomautuksia ei saapunut yhtään kappaletta.

Suunnittelutarveratkaisun tarpeellisuus:

Rakennushankkeen koosta johtuen hanke vaatii MRL 137 §:n suunnittelutarveratkaisun, eikä sitä voida toteuttaa suoraan MRL 126 §:n mukaisena toimenpidelupana.

Rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaan:

- 1 Rakentaminen ei aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle
- 2 Rakentaminen ei aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä
- 3 Rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilymistä eikä virkistystarpeiden turvaamista

4 Rakentaminen suunnittelutarvealueelle ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö tai muita vaikutuksia

Perustelut:

Ottaen huomioon alueen suunnittelutilanne ja maankäyttö, esitetyn toiminnan luonne ja sijoittuminen sekä arvioitavissa oleva rakennustapa ja vaikutukset maisemaan ja ympäristöön, ei rakentamisen katsota aiheuttavan maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:ssä mainittuja kielteisiä vaikutuksia.

1. Ei aiheuta haittaa kaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa hankealueen kohdalla on useita merkintöjä. Hankealueen läpi kulkee pääsähköjohtoja ja pääsähköjohdon yhteystarve, jonka kohdalle on nyt rakennettu uusi pääsähköjohto. Sähköjohdon suunnittelun yhteydessä on suoritettu YVA-menettely. Alue sijaitsee myös maaseudun - ja matkailun kehittämistarvealueella. Matkailun kehittämiseen hankkeella ei ole vaikutusta.

Maakuntakaavassa hankealueen läheisyydessä on junaradan itäpuolella merkintä historiallisesta kulkureitistä Keisarintie. Hanke ei ole merkinnän vaikutusalueella.

2. Ei aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä

Rakentaminen on energiantuotantorakentamista käytöstä poistetulle turvetuotantoalueelle. Toimenpide tukee valtakunnallisia alueidenkäytön tavoitteita uusiutuvan energian tuottamiseksi.

3. Ei vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilymistä eikä virkistystarpeiden turvaamista

Vanhan turvetuotantotoiminnan alue on suurelta osin heinittynyt ja taimikoistunut. Kasvillisuus koostuu sukcession alkuvaiheen lajeista. Hankealueen tien varrella on myös tiheää pajukkoa tai koivikkoa. Vanhojen turvetuotantoalueiden sisällä on koivu- ja/tai mäntyvaltaisia kangasmetsäsaarekkeita, jotka näkyvät maastokartassa valkoisina alueina.

Männikkökaistaleen sisältä löytyi elokuun maastokäynnillä muutama asumaton risupesä noin kolmen metrin korkeudelta männyistä. Nämä pesät eivät ole todennäköisesti petolintujen pesiä, sillä ne sijaitsivat matalalla eivätkä sijainneet reunapuissa.

Alueen länsipäädyssä on pienialainen räme, joka näkyy maastokartassa sinisenä alueena. Alueen alkuperäinen kasvillisuus sekä maaperä on muuttunut voimakkaasti luonnontilaisesta turvetuotannon myötä eikä alue ole vielä ennallistunut. Alueella ei esiinny suojeltavia luontotyyppisiä. Hankealue ei sijaitse Natura-alueella, luonnonsuojelualueella tai suojeluohjelmien alueella.

Yksityismaiden luonnonsuojelualue Uusi-Kontion kallio (YSA207180) sijaitsee hankealueelta noin 3,1 km etäisyydellä Oulujoen itäpuolella. Lisäksi hankealueesta noin 4,5 km koilliseen Oulujoen itäpuolella sijaitsee Nuojuankoskensaari (MRA207050), joka on määritelty luonnonsuojelulain 25 §:n mukaisesti määräaikaiseksi rauhoitusalueeksi.

Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo soidensuojeluohjelma-alueeseen (SSO110343) kuuluva alue sijaitsee hankealueelta noin 4,2 km etelään. Soidensuojeluohjelma-alue kuuluu Muhoksen kunnan puolella myös Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo Natura-alueeseen (FI1102607, SAC/SPA). Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo on tavanomaista laajempi, vesitaloudeltaan melko luonnontilainen rantakaartosoiden alue. Alue on suojeltu esiintyvien luontotyyppien, silmälläpidettävän kiiltosirppisammaleen sekä linnuston perusteella. Alueella esiintyy myös kaksi uhanalaista lajia. Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo kuuluu 20 parhaan lintusuo joukkoon Pohjois-Pohjanmaalla. Pieni osa alueesta on suojeltu myös yksityismaiden luonnonsuojelualueina.

Metsälain 10 §:n mukaisiin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin kuuluva suoelinympäristö sijaitsee junaradan itäpuolella noin 60 metrin etäisyydellä hankealueesta. Hankealueen lounaispuolella, noin 1 km etäisyydellä, sijaitsee myös niin ikään metsälain 10 §:n mukainen suoelinympäristö. (Metsäkeskus 2022.) Lähin valtakunnallisiin arvokkaisiin geologisiin muodostumiin kuuluva arvokas rantakerrostuma Torakangas (TUU-11-057), sijaitsee hankealueesta noin 4,5 km länteen.

Rantakerrostuman kokonaispinta-ala on 1708,2 hehtaaria ja muodostuma sijaitsee Muhoksen ja Utajärven rajalla. Muodostuma kuuluu osittain pohjois- ja itäosiltaan Löytösuo-Karpassuo-Reikäsuo suojelualueisiin. Hankealue ei sijaitse linnustollisesti arvokkaalla alueella. Hankealueesta lähimmillään noin 7 kilometrin etäisyydellä etelässä sijaitsee Ahmasjärvi, joka on luokiteltu kansainvälisesti tärkeäksi (IBA) sekä Suomelle tärkeäksi (FINIBA) lintualueeksi.

Ahmasjärvi on lisäksi suojeltu Natura-alueena (FI1106002) sekä yksityisenä luonnonsuojelualueena (YSA200459). Alue kuuluu myös lintuvesiensuojeluohjelmaan (LVO110262).

Aurinkovoimapuiston rakentaminen vaatii maaston tasoittamista sekä puuntaimien poistamista. Puuston raivaaminen alueella ei todennäköisesti aiheuta merkittäviä negatiivisia vaikutuksia metsälajeille tai monimuotoisuudelle, sillä puustoiset alueet ovat hyvin pienialaisia eikä niitä oikeastaan voida kutsua metsäksi. Puiden kaato ja maan muokkaus on kuitenkin syytä tehdä pesimäajan ulkopuolella. Aurinkoenergian tuotannosta ei voida katsoa aiheutuvan turvetuotantotoimintaa haitallisempia vaikutuksia. Vanhan turvetuotantoalueen hyödyntäminen aurinkoenergian tuotantoalueena säästää luonnontilaisia alueita. Aurinkovoimapuiston rakentamisella ei katsota olevan vaikutuksia suojelualueisiin, sillä hankealue ei sijaitse suojelualueella tai suojelualueiden välittömässä läheisyydessä. Aurinkovoimapuiston rakentamisella ei ole vaikutusta valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Aurinkovoimapuistolla ei ole vaikutusta tunnettuihin muinaisjäännekohteisiin tai rakennettuun kulttuuriympäristöön.

4. Ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Mahdolliset rakentamisen aikaiset haittavaikutukset liittyvät kaivuutöihin, alueella liikkumiseen, jolloin kuormitus kohdistuu pääasiassa pintamaahan eli turvekerrokseen. Rakentamisen aikana kasvillisuuden alta esiin tuleva ja kuiva turvekerros voi aiheuttaa hetkellistä pölyämishaittaa. Alueen kasvittumisen vuoksi alueelta joudutaan poistamaan rakentamista rajoittavaa kasvillisuutta ja puustoa. Aurinkopaneelien, kaapeleiden ja muuntamoiden perustamisessa sekä sijoittelussa huomioidaan alueen maaperäolosuhteet ja rakennettavuus. Kantavuuden lisäämiseksi muuntamoiden perustusten osalta tehdään massavaihto kivennäismaahan asti. Sähkökaapeleiden asennussyvyys on noin yksi metri. Happamien sulfaattimaiden mahdollinen esiintyminen huomioidaan alueen tarkemmissa suunnitelmissa.

Alueella voidaan joutua parantamaan kuivatusta. Alueen mahdollisesta kuivattamisesta tehdään tarvittavat kuivatussuunnitelmat. Rakentamisen aikaisista toimenpiteistä voi aiheutua hetkellisesti ravinne- ja kiintoaineskuormitusta alapuoliseen vesistöön.

Rakentamisella ei ole vaikutusta luokiteltuihin pohjavesialueisiin. Valmiin aurinkovoiman tuotantolaitoksen vaikutukset vesistöihin ovat vähäisiä.

Hankkeen suhde muihin hankkeisiin:

Utajärvellä on käynnissä neljä erillistä liitteen mukaista aurinkovoimalahanketta. Hankkeet ovat lähimmilläänkin 1,5 km etäisyydellä toisistaan, joten niitä ei voi rinnastaa toisiinsa, vaan ne tulee käsitellä erillisinä hankkeina.

Elinympäristöjohtajan esitys:

Lupa- ja valvontalautakunta hyväksyy hakemuksen mukaisen suunnittelutarvehakemuksen seuraavin ehdoin ja perusteluin.

- Hakemussuunnitelmassa ja lisäselvityksessä on perusteellisesti selvitetty alueen luontoarvot ja vaikutukset ympäristöön.
- Suunnittelutarveratkaisu on voimassa kaksi vuotta päätöksen lainvoimaisuudesta lukien. Tänä aikana ennen minkäänlaiseen rakennustoimenpiteeseen ryhtymistä hankkeelle on haettava tarvittavat luvat rakennusvalvontaviranomaiselta.

Tämä päätös annetaan julkipanon jälkeen.

Lupa- ja valvontalautakunta:

Hyväksyttiin.
